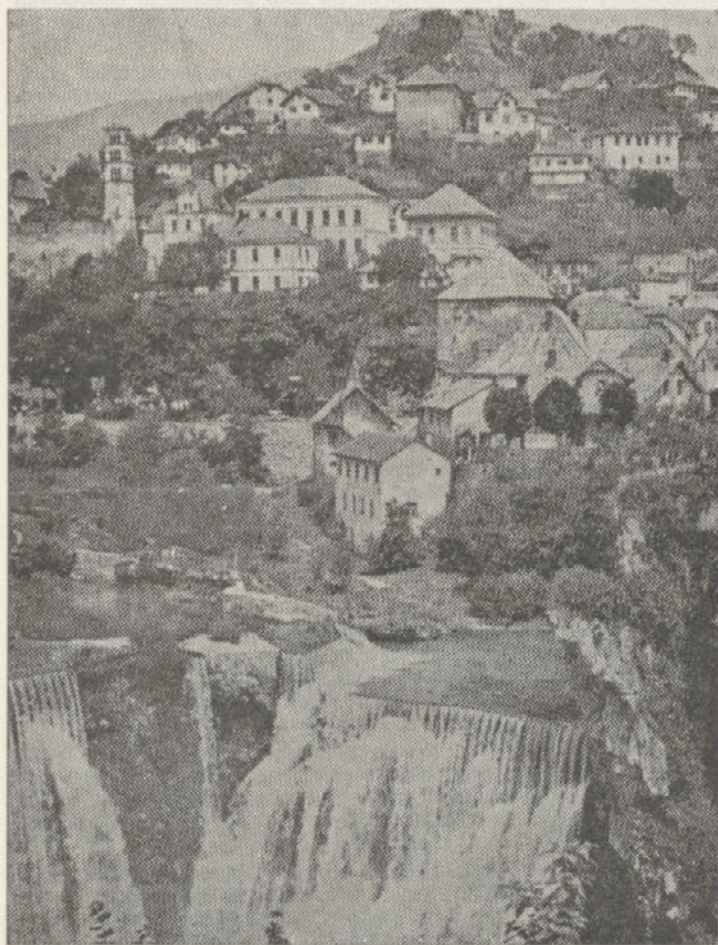

AGISU

ŠT. 11

NOVEMBER 1982

LETO VI.

Izbrali smo najboljše delavce v DO

ALOJZ BEDIK — strugar v TOZD AVTOOPREMA

Kdaj ste se zaposlili v AGIS-u? V AGIS-u sem se zaposlil 1971. leta, in sicer v polirnici. Že po enem letu pa mi zdravje ni več dovoljevalo opravljati tega poklica zato sem bil premeščen v strojni oddelek. Sicer pa sem se večkrat selil iz oddelka v oddelke tako, da sem resnično spoznal delo povsod. Sedaj delam v oddelku GRAU — z delom sem zelo zadovoljen pa čeprav še ni vse kot bi moralo biti.

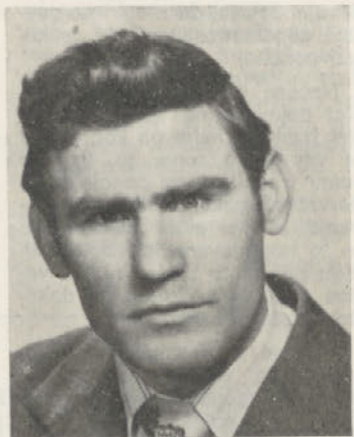
Kakšen se vam zdi razvoj naše DO?

Mislím, da smo v AGIS-u naredili velik korak naprej. Res pa je, da se povsod ne da narediti tako, da ne bi bilo težkih delovnih pogojev. To so specifična dela. Pri nas se mi zdi da je najbolj pereč problem, nerešen sistem nagrajevanja. Proizvodno delo še vedno ni dovolj cenjeno. Ko nam bo uspelo to rešiti bo težav mnogo manj.

Seveda pa me priznanje obvezuje, da bom še v bodoče poskušal biti dober med dobrimi sodelavci. Upam, da mi bo to uspelo saj je v naši temeljni organizaciji veliko dobrih delavcev.

VERŠIČ JANEZ TOZD VZDRŽEVANJE — strugar

Kako dolgo ste zaposleni v naši delovni organizaciji?

Leta moje zaposlitve v AGIS-u segajo vse od 1958. leta ko sem se izučil za strugarja. V vseh teh letih sem delal v TOZD TAP, TOZD Orodjarni in sedaj v TOZD Vzdrževanju.

Več kot 20 let spremljate razvoj naše delovne organizacije. Kako ste to doživljali?

Res je, več kot dve desetletji spremljam razvoj naše delovne organizacije in zagotovim lahko, da je bil razvoj zelo hiter. Ko sem se zaposlil, nas je bilo zaposlenih le 250 danes pa nas je že čez 2000. Mislim, da že samo ta podatek dovolj nazorno kaže razsežnosti našega razvoja. Doživljali smo velike krize in uspehe. Ena od kriz je takrat ustvarila pogoje, za zmanjšanje števila zaposlenih. Toda med delavci je vladalo veliko tovarištvo in solidarnost. Raje smo se odločili za 80 % OD kot bi ostalo 120 družin brez kruha. Še danes me spremlja ta prijetni občutek. Prepričan sem, da tudi danes živi med delavci tovarištvo, da smo tudi danes pripravljeni na žrtve.

Kako iz težav?

Poglavitni element pri reševanju likvidnosti težav je zmanjšanje režije. Spomnim se, da smo že pred leti ugotavljali, da je v naši delovni organizaciji preveč

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Kako iz težav?

Kot sem dejal. Nagraditi dobro delo in ne plačati slabega. To je poleg organizacije dela in nabave glavni element, ki bi prispeval, k izboljšanju našega stanja. Potrebno bo poostrižiti delovno in tehnološko disciplino in osebno odgovornost na vseh ravneh. Izhajam iz dejstva, če bi vsak delal tako kot doma bi bilo mnogo boljše. Se motim?

Kaj pa priznanje?

Ponosen sem na priznanje saj je to resničen dokaz, da mi sodelavci priznajo da se trudim izpolnjevati delovne naloge po najboljših močeh.

OB DNEVU REPUBLIKE

iskreno
čestitamo
vsem delovnim
ljudem

Vodstvo DO
Samoupravni organi
Druženopolitične
organizacije in
Uredništvo
glasila

REPUBLIKA NAŠA

Nikoli ni sonce na nebu sijalo tako toplo ...

Nikoli ...

Nikoli še ni bilo tako lepo kot v srcu takrat, ko si se rodila ...

Nikoli ...

REPUBLIKA NAŠA!

Nikoli ni bilo tako zvesto kot ljubezen, ki te je vzkalila ...
Nikoli ...

REPUBLIKA NAŠA!

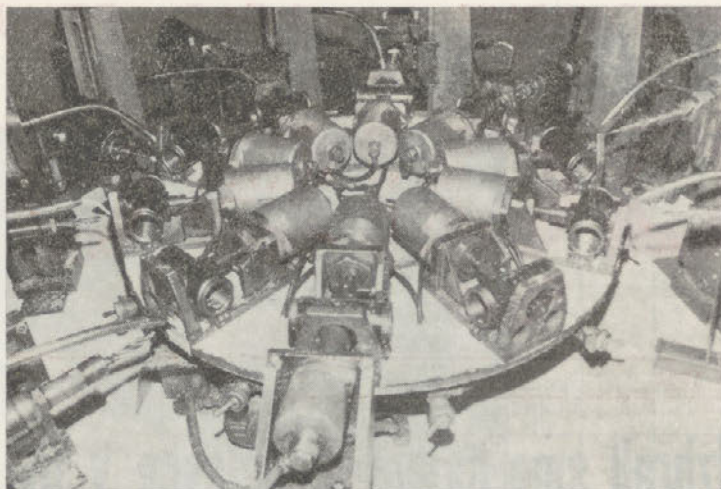
Nikoli ni v srcu samo ene želje, kakor za tvoj praznik ...

Nikoli ...

REPUBLIKA NAŠA!

Ostani REPUBLIKA vedno samo naša!

Danica Ivančič

Uspešna uporaba FESTO sklopov v naši DO

Izbrali smo najboljše delavce

(Nadaljevanje s 1. strani)

režije. Do danes je nismo zmanjšali. Nasprotno povečali smo jo. Pri tem velikem številu spremljajočih služb pa si more delavec za strojem reševati veliko problemov sam, kar zmanjšuje produktivnost in jemlje voljo. Skrajni čas je, da zaostrimo osebno odgovornost vseh in vsakogar posebej.

Nečesa ne morem razumeti. Kot delavce nas povsod v tujini hvalijo. Doma pa kot, da se je vse uprlo zoper to. Seveda temu v velikih meri pogojuje naše, včasih prav smešno nagrajevanje. Mi mu sicer pravimo, da je to nagrajevanje po delu. Mislim pa, da to zdaleč ni. Še vedno nočemo spoznati, da dohodek nastaja za strojem.

Ko vse to razmišljam ugotovim, da to vse pogojuje »bežanje« iz proizvodnje. Zanimanje za proizvodne poklice ni zadovoljivo.

Ljudje pa imamo še eno slabo lastnost. Pravic se še zavedamo, dolžnosti pa nikakor ne.

In vaši pogledi na priznanje, ki ste ga prejeli kot najboljši delavec?

Na priznanje sem ponosen. To obliko vspodbujanja boljšega dela bi morali vpeljati že mnogo prej. Ideja je dobra. Treba bo z njo nadaljevati.

MARIJA DUH — delavka v SGI TOZD KOMERCIALA

Kako dolgo ste že zaposleni v naši delovni organizaciji?

Moja prva zaposlitev sega že v IKLIP in sicer v 58. leto. To pa nam pove, da sem doživljala vre reorganizacije, ki jih je doživljala naša delovna organizacija. V skladišču gotovih izdelkov pa delam že od 1964. leta.

Skoraj dve desetletji spremljate razvoj skladiščne dejavnosti v naši DO. Kakšen je ta razvoj?

Prav gotovo je skladišče gotovih izdelkov ena tistih faz, ki je doživelo pri nas ogromen napredek. Tu gre za napredek predvsem v embalaži, delovnih sredstvih, transportnih sredstvih ter skladiščnih prostorih.

Izhajati je treba, da je včasih veljalo mišljenje, da je vsaka baraka ustrežna za skladiščenje.

Šele takrat ko smo dobili to novo skladišče gotovih izdelkov smo spoznali v kakšnih nemožnih razmerah smo delali. Skladišče — barake niso bile ogrevane, slabo osvetljene, strehe so puščale kar pa je bilo glavno bile so tesne in nepregledne. Vsa dela so se opravljala ročno. Od pakiranja, nakladanja in razkladanja smo opravljali ročno. To so bili časi težaškega garanja. Že uvedba »kurirjev« pozneje pa viličarjev je v skladiščnem delu pomenilo prvo revolucijo da ne omenjam današnjih visoko regalnih viličarjev in drugih priprav. Res je tudi, da še tako izpopolnjena skladišča popolnoma ne izključujejo fizičnega dela. Res pa je tudi, da je to veliko lažje.

Kako iz težav?

Več osebne odgovornosti vseh in vsakega posebej.

Kaj menite o priznanju, ki ste ga prejeli?

Cepprav je bilo pri nekaterih priznanje sprejeto z nekakšnim odporom, menim, da je to le zato ker je to pri nas še novo. S takšno akcijo bi morali začeti že veliko prej. Menim, da bomo morali vse več dajati poudarka dobremu delu. Priznanje je samo dokaz, da sledimo prizadevanju posameznikov in celote. Letos sem bila izbrana jaz, drugo leto kdo drug. Izbira gotovo ne bo težka saj je v TOZD Komerciala veliko dobrih delavcev.

Maks Menoni

Kako gospodarimo?

V razpravi o gospodarjenju v letošnjih prvih petih mesecih so na seji predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije širše spregovorili o sedanjem gospodarskem političkem trenutku ter o vlogi organizacij in organov Zveze sindikatov Slovenije.

Opozorili so, da težav ne moremo v nedogled reševati s sprejetjem novih predpisov, sedanjih pa se ne držimo. Zato je jasno, da za dosledno samoupravno (ne pa administrativno — etastično) reševanje nemajhnih težav brez pripravljenosti in ustvarjalnega sodelovanja vseh zaposlenih ne bo uspehov. V politični akciji sindikata moramo uveljaviti dejavnost vseh, ne samo v občinah in republikli, ampak predvsem v vsakem tozdu.

Na seji so ugotovili, da so delavci v ozdih velikokrat tudi zaradi nepravočasnih, slabo razumljivih ali pa celo netočnih in nepopolnih podatkov in informacij v takem položaju, da v samoupravnih organih ne morejo učinkovito odločati.

Osnovna naloga, ki ni le kratkoročna, je povečevati izvoz predvsem na konvertibilno področje in zagotoviti čimbolj nemoten proces proizvodnje, čeprav je očitno, da se vsem zastojem oziroma prekinitvam ne bo mogoče izogniti. Sindikat mora predvsem tam, kjer so domače surovine in možnost prodaje na tujem, vplivati na večjo hitrejšo rast proizvodnje; to pomeni dodatno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, večizmensko delo in podobno.

Tudi hitrejšo vzpostavljanje dohodkovnih odnosov, krepitev vseh oblik sodelovanja med ozdi, prerazporejanje delovnega časa in medsebojna pomoč bodo prispevali k večjim gospodarskim učinkom in zmanjšanju težav.

Sindikat ne sme mirno gledati, da v nekaterih ozdih vodilni delavci razmišljajo, kot da se njih izvoz ne tiče. Nesprejemljivo je, da ozdi, ki imajo vse pogoje za izvoz, tega v sedanjem položaju ne izkoristijo. O tem velja spregovoriti tudi ob obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja.

Tudi o pogojih pridobivanja dohodka bi morali razpravljati. Zelo malo smo doslej ugotavljali, koliko je dohodek rezultat produktivnosti in drugih kazalcev. Sedaj se je jasno pokazalo, da med delavci v neposredni proizvodnji in delavci v delovnih skupnostih skupnih služb prevladujejo proračunski odnosi namesto svobodne menjave dela. Šele sedaj se bolj zavedamo, kaj pomeni za gospodarske rezultate visoka režija.

V sindikatih bomo morali bolj opozarjati na to, da osebni dohodek ni odvisen od posamične učinkovitosti delavca, ampak tudi od učinkovitosti naložb in smotrne porabe proizvodnih sredstev, se pravi od dobrega gospodarjenja. Kjer doseženi dohodek ne bo zadoščal za izplačilo osebnih dohodkov, morajo materialno in socialno varnost zaposlenih zagotoviti iz sredstev skupne porabe.

Sindikalne organizacije oziroma njihova vodstva morajo zahtevati, da bodo tam, kjer bodo občinski sveti zveze sindikatov na podlagi ocen izvršnih svetov ugotovili, da so v lanskem letu izplačali preveč sredstev za osebne dohodke, to poračunali do konca letošnjega septembra.

Organj zveze sindikatov v ozdih morajo upoštevati, da motnje v proizvodnji lahko povzročijo izpad dohodka. Zato naj si prizadevajo, da v tem obdobju ne bi nominalno povečevali osebnih dohodkov, temveč da bodo del sredstev, ustvarjenih z večjo delovno učinkovitostjo, prihranili za izplačilo v zadnjih mesecih letos. Kar zadeva izgube in stalne zgubaše, se moramo v sindikatih zavzemati, da bodo v tistih ozdih, ki poslujejo z izgubo, praviloma to izgubo sami poravnali. Le v izjemnih primerih bo mogoče izgubo poravnati iz sredstev celotnega slovenskega združenega dela.

Za zmanjševanje stroškov je v ozdih še veliko možnosti, kljub temu pa v zadnjem času materialni stroški še naraščajo, in to prek dogovorjenih okvirov. V nadzoru nad rastjo materialnih stroškov, posebej tistih za reprezentanco, za dnevnice za službena potovanja, izdatkov po pogodbah o delu, morajo večjo vlogo kot doslej imeti organi samoupravne delavske kontrole. Izvršni odbori osnovnih organizacij zveze sindikatov pa naj od strokovnih organov zahtevajo izdelavo programov varčevanja ne samo v ozdih materialne proizvodnje, ampak v delovnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in organizacijah.

V organizacijah, ki se ukvarjajo s preskrbo, morajo zagotoviti sprotno preskrbo z nujnimi življenjskimi potrebščinami.

Tudi inventivna dejavnost je pomemben dejavnik v bolj učinkovitem gospodarjenju. Nagrajevanje ustvarjalnosti in inovacij pa tega še ne spodbuja dovolj, zato bo treba izpopolniti strokovne podlage.

Pred nami so obravnave polletnih rezultatov gospodarjenja, usposobljenost izvršnih odborov sindikatov in predsednikov organov samoupravne delavske kontrole za kakovostno obravnavo teh rezultatov ni povsod dobra. Izvršni odbori morajo pripraviti vsebinske razprave in pri tem upoštevati poziv (pismo) republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, opozorilo pa velja tudi organizatorjem obveščanja. Ti naj posredujejo ustrezne predhodne informacije, ki naj ne bodo zgolj številke, ampak morajo od poslovnih organov in strokovnih služb zahtevati, da pripravijo ocene polletnih rezultatov gospodarjenja oziroma razlage številčnih rezultatov.

Matjaž KEK

Aktivnosti sindikata po 10. kongresu ZSS in ukrepih ZIS

Osnovna misel, ki jo je izražala večina delavcev takoj po 10. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, je: kongresne zahteve in sklepi so dobri, vprašanje pa je, ali jih bomo znali in zmogli tudi dosledno uresničevati. Tudi na nekaterih posvetovanjih v republiškem svetu ZSS in na seji predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je tekla beseda o uresničevanju kongresnih sklepov in o delu sindikata po najnovejših ukrepih zveznega izvršnega sveta. Čeprav gre na videz za dve različni stvari, sta obe vsebinsko povezani. Za sindikat bi bilo nesprejemljivo, če bi aktualni problemi zasenčili uresničevanje kongresnih sklepov. Prav tako pa bi bilo nestvarno, če ob uresničevanju kongresnih sklepov v praksi ne bi upoštevali posledic in nalog, ki izhajajo iz ukrepov.

V zadnjem času smo pričali poslabšanemu politično-varnostnemu položaju, kar gotovo zahteva večjo aktivnost sindikalnih delavcev. Posebej morajo vse sindikalne organizacije in organi v svojih okoljih oceniti, kakšne so razmere, kaj nanje vpliva in kako položaj reševati.

Tudi v sindikatih močno odmevajo ukrepi državnih organov. Ko jih ocenjujemo, ne moremo mimo ugotovitve, da so bili ukrepi nujni, da je večina ukrepov začasnih in da se moramo kar najbolje pripraviti na to, da bomo izkoristili možnosti, ki jih ukrepi ponujajo za povečanje izvoza in omogočanje uvoza za izvoz. Gotovo pa je, da vseh ukrepov ne gre pretirano hvaliti, prav tako ne načina, kako so bili sprejeti. To se ne sme ponoviti.

Na politično vzdušje slabo vpliva tudi pomanjkanje nekaterih življenjskih potrebščin. Čeprav so na primer v zadnjih dveh mesecih na trg prihajale povečane količine olja in sladkorja, ga v trgovinah kar ni bilo dobiti. To govori o potrošniški mrzlici, govori pa tudi o slabi organiziranosti trgovcev. Koliko lahko pomaga sindikat v teh organizacijah in koliko lahko sodeluje v delu potrošniških svetov in krajevnih skupnostih?

Ni treba posebej govoriti o govornicah, ki zadevajo gospodarstvenike in politične funkcionarje. Gre za to, da znamo na take govornice hitro in učinkovito reagirati.

V sindikatu ne smemo dovoliti, da bi to, da so bili ukrepi nujni, pomenilo nekakšno zeleno luč za nesamoupravno vede-

ter uveljavljanja kakovostnih dejavnikov proizvodnje pa ne predlagajo). Ob tem naj sindikat zahteva temeljito razpravo o izgubah, o doseganju izvoza ter odvisnosti osebnih dohodkov od čistega dohodka (posebej v negospodarstvu do konca leta ne moremo pristajati na splošno povečanje osebnih dohodkov!). Sindikat naj se zavzame za boljše nagrajevanje ustvarjalnega dela, proizvodnega dela in dela v težjih pogojih.

Eden izmed namenov devalvacije dinarja je tudi spodbuditev izvoza oziroma da organizacije, ki izvažajo, ne bodo imele izgub. Seveda pa bodo imele izgube druge organizacije. Zato je nujno, da sindikat spodbuja in podpre dohodkovno povezovalne, ki omogoča lažje reševanje tako problemov uvoza in izvoza kot izgub.

Naslednja naloga je sodelovanje v pripravah resolucije za prihodnje leto. Izhodišče je, da pogoji pridobivanja dohodka v prihodnjem letu ne bodo lažji, kot so bili letos. Dohodka tudi ne bo mogoče kot letos povečevati z višanjem cen. Vse oblike porabe se bodo morale gibati v realnih okvirih čistega dohodka. To pa v primerjavi z letošnjim letom v celoti pomeni okoli 7-odstotno realno zmanjšanje vseh oblik porabe ali — dru-

gače rečeno — nominalna rast porabe bo prihodnje leto lahko približno 12 odstotkov (letos je bila približno 28 odstotkov). To pa pomeni večji izbor potreb, drugačne standarde in norme na posameznih področjih in podobno.

Naslednja ugotovitev je, da moramo drugo leto povečati izvoz za najmanj 15 odstotkov. To pa pomeni, da se nobena organizacija združenega dela, ki načrtuje izvoz, ne more ustaviti pri tej splošni oceni, ampak mora svoj plan izvoza postaviti čim višje. Za to pa so potrebni nekateri poslovni ukrepi. (Jasno je, da izvoz ni samo stvar neposrednih izvoznikov, ampak mora biti rezultat dohodkovne povezanosti v reprodukcijski verigi.) Prednost bodo drugo leto imele izvozne naložbe, naložbe v pridobivanje hrane in energije.

Ob najnovejših ukrepih pa se pojavlja še kup ukrepov, ob katerih se mora angažirati tudi sindikat: prevoz na delo in z dela z javnimi prevoznimi sredstvi, sprememba delovnega časa, s čemer je povezano tudi delo vrtec in šol, bank, trgovin in usklajevanje prevozov.

Vsem tem nalogam moramo prilagoditi naše metode dela in organiziranost.

Matjaž Kek

Za gumarsko prešo

Ob 20-odstotni devalvaciji dinarja je zelo pomembno, da ne dopustimo, da bi rast cen uničila njene pozitivne učinke. Zato je nujno, da tako imenovana celotna poraba (osebna, skupna in splošna) ostane v okviru čistega dohodka. V Sloveniji je na primer akcija za usklajevanje osebnih dohodkov tudi zaradi aktivnosti sindikata dala nekatere dobre rezultate. Seveda pa do konca leta osebnih dohodkov ne gre povečevati, saj bi tako razvrednotili dosedanje uspehe.

V zadnjem času prihaja tudi do nelikvidnosti oziroma neplačevanja računov v zakonitih rokih. Sindikat si mora prizadevati, da bo vsaka organizacija združenega dela blagovne storitve plačala v zakonitem roku.

nje. Razne koordinacije, štabi, politični aktivni ne morejo zamenjati samoupravnih organov, posebej delavskih svetov ne.

Trajne naloge, ki jih kongres nalaga vsem sindikalnim organizacijam, pa so: uveljavitev dejanskega odločanja delavcev o pogojih pridobivanja in delitve dohodka, uveljavljanje načela delitve po delu in rezultatih dela, spoštovanje sprejetih dogovorov in uveljavitev samoupravnega nadzora.

Aktualne naloge, ki se morajo z njimi spoprijeti sindikalne organizacije, pa so:

Ocena devetmesečnega gospodarjenja (dogaja se, da poslovodni delavci poudarjajo zgolj večjo disciplino in večjo individualno delovno storilnost, organizacijskih ukrepov in izboljšav

21. srečanje bratstva in prijateljstva

Na pobudo Občinskega sindikalnega sveta Ptuj in tedanjega sekretarja Feliksa Bagarja so se 1961 leta sestali v Ptuj član predstev zveze sindikatov občine Čakovec, Varaždin in Ptuj, da izmenjajo izkušnje pri delu, v reševanju nekaterih tedaj zelo pomembnih vprašanj za našo skupnost. Podobnih stikov in nekaj sodelovanja je bilo sicer že prej, a novost je bila sedaj ta, da bi te povezave postale stalne in redne.

To sodelovanje in povezanost simbolizira tudi osebnost največjega sina naših narodov — Josipa Broza TITA. V njem, ki je bil rojen prav na meji dveh predelov naše dežele, dejansko bi lahko rekli med Hrvaško in Slovenijo in so ga povezovalne trdne družinske in življenjske vezi na eni in drugi strani, so dejansko taki medsebojni odnosi, razmere in potrebe pogojevale v njem idejo, ki je dozorevala v princip bratstva in enotnosti naših narodov. On je to bratstvo in enotnost dvignil na mesto najvišje svetlosti, in to za slehernega našega človeka, ki misli pošteno in hoče dobro sebi in skupnosti, v kateri živi. In prav to združuje družino bratskih občin, ki kuje bratstvo in prijateljstvo že 21 let.

V soboto 12. 11. 1982 je bil zaključek 21. srečanj bratstva in prijateljstva v Ptuj. Ptuj je bil ponovno gostitelj delavcev bratstva in prijateljstva. Udeleženci srečanja so si ogledali nekatere naše obrate. Predsednik delavskega sveta delovne organizacije Marko Potočnik pa jim je v obratu družbene prehrane orisal razvojno pot AGIS-a.

Ob 17. uri je bila proslava posvečena 9. kongresu ZSJ in zaključku 21. srečanj bratstva in prijateljstva. Bilo je enkratno doživetje. Iz monžice je zadonela pesem: »Druže Tito mi ti se kunemo...«

Še stisk roke, solze slovesa. Srečno prijatelji... Pa skoraj nasvidenje.

Domačin 22. srečanj bratstva in prijateljstva '83 je občina Pregrada v SR Hrvatski.

Maks Menoni

Kako smo poslovali 9 mesecev v letu 1982

Na osnovi zbirnega periodičnega obračuna DO AGIS ugotovljamo, da je DO AGIS dosegla 1,45 milj. din celotnega prihodka, kar je za 1 % pod planom ter za 34 % več kot preteklo leto v enakem obdobju. Celotni prihodek bi lahko bil znatno boljši, v kolikor ne bi izostal za več kot 40 mio. din neplačane realizacije in nekoliko manjši znesek blaga na potu. Na rast neplačane realizacije in blaga na potu, smo v vseh dosedanjih analizah toliko krat nakazali vzroke in neuspešnost poslovanja strokovnih služb, da je vsako opozarjanje na tem področju brez smisla. Razveseljivo pa je, da v tekočem letu raste znatno hitreje izvoz, ki dosega v strukturi 4,74 % celotnega prihodka, to je le nekaj manj, kot je osnova za večje bonitete pri obračunu obveznosti. Kljub pospešeni rasti izvoza nam zaradi omejitve pri uvozu le-ta ne zadošča za pokrivanje potreb po uvoženih materialih. Ugodna je tudi ugotovitev, da raste interna realizacija počasneje od eksterne, iz česar se da sklepati, da smo se začeli intenzivneje obračati na eksterni trg.

Rast porabljenih sredstev je precej vsklajena z rastjo celotnega prihodka, nekoliko večja je pri prodaji trgovskega blaga, zaradi povečanega obsega prodaje v TOZD Servisi-in pa pri amortizaciji, ki je znatno višja zaradi novih stopenj in revalorizacije.

Utrinek iz TOZD Velika oprema

Vsklajena rast porabljenih sredstev in celotnega prihodka je vplivala na normalno rast dohodka, ki je 3 % nad planom ter dosega 488 mio. din. Od doseženega dohodka smo morali izločiti 178 mio. din za obveznosti iz dohodka, pri katerih dosežemo največjo rast pri pokrivanju obresti, ki so višje za 49 % v primerjavi s preteklim letom in za 12 % nad planom ter presegajo znesek 45 mio. din. Vzroke za to moramo iskati predvsem še vedno v neracionalnem gospodarjenju z obratnimi sredstvi, kjer vežemo več kot 46 mio. din prekomernih zalog, v pomanjkljivo sklenjenih komercialnih pogodbah, ki DO AGIS ne zagotavljajo enakopravnega položaja pri plačevanju in zaračunavanju meničnih zamudnih obresti, v pomanjkljivem sistemu in tehniki obračuna zamudnih obresti v PFS, v nedorečenosti višine interne povprečne obrestne mere, v neažurnosti obračuna in poravnava obresti iz naslova internega kreditiranja in v neurejenosti internih kreditnih razmerjih (TOZD-I, jemalci internih kreditov še vedno kreditirajo druge TOZD, kar močno zamegljuje uspešnost gospodarjenja posamezne TOZD in prikriva prekomerne porabnike sredstev). Ostala izločanja iz dohodka so za 2 % nad rastjo dohodka, kot posledica uspešnejšega poslovanja TOZD Velike opreme in Gumarne. Posebej pa je potrebno poudariti, da so izločanja iz splošne in skupne potrebe v večjem trendu rasti, kot to določajo resolucijska načela za leto 1982 ter jih je nujno uokviriti tako, da ne bo spoštovan samo družbeni dogovor na področju osebnih dohodkov, ki ga DO AGIS do sedaj še ni kršila, ampak tudi na področju splošne in skupne porabe. V strukturi dohodka predstavlja delež delovne skupnosti 11 %, v strukturi celotnega prihodka pa 4 % ter kaže precejšnje zaostajanje za rastjo dohodka.

Čisti dohodek je za 2 % višji od planiranega ter za 35 % od preteglega obdobja ter je izkazan v višini 310 mio. din. Razporeditev čistega dohodka je v glavnem vsklajena z delitvenimi razmerji v planu, s tem, da je znatno več rezervirano za izločanje v poslovni sklad, ki je skoraj enako kot v preteklem obdobju s tem, da je več kot 1 krat bilo obračunane amortizacije, kar pa pomeni tudi večjo reprodukcijsko sposobnost delovne organizacije, zaostajala pa so izločanja v rezervni sklad ter za druge potrebe, kar je posledica poslovanja TOZD skupnega pomena na meji rentabilnosti in pa TOZD Kovinske obdelave, ki je zaključila poslovanje z izgubo.

9-mesečno poslovanje so zaključile z motnjami TOZD Komerciala in TOZD Orodjarna, ki niso dosegle planiranih naložb za sklade, oz. pokrile obveznosti iz stanovanjskega prispevka. V kolikor bo dosežen plan plačane realizacije, na kar ima TOZD Komerciala največji vpliv, bodo motnje v TOZD Komerciali odpravljene. S spremenjeno uro o rebalansu TOZD Orodjarne za zadnji kvartal in ob primerni produktivnosti bodo odpravljene motnje tudi v TOZD Orodjarni.

V 9-mesečnem poslovanju leta 1982 pa smo v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981 »pridelali« le 23 % izgube, ki je bila ugotovljena v TOZD Kovinski obdelavi v višini 3,5 mio. din, iz same dejavnosti domačega dela kovinske obdelave pa nekaj manj kot 4 mio. din. Ugotovljena izguba je predvsem posledica visokega zneska neplačane realizacije in blaga na potu (7 mio. din), ne glede na to pa so nekatere druge analize poslovanja TOZD Kovinske obdelave pokazale, da je ta TOZD v resnih težavah ter je takoj bila imenovana komisija, ki more izdelati do 14. 12. 1982 predsanacijski program.

Kazalci rezultatov dela in poslovanja kažejo trend rasti ter so zelo blizu planiranih, s tem, da zaostajajo kazalci dinamike rasti akumulacije, kar je predvsem posledica novih stopenj obračuna amortizacije. Zaskrbljujoči pa so pokazatelji, ki obravnavajo gospodarjenje s sredstvi, saj so se povprečno koriščena sredstva dvignila za 26 %, obračanje le-teh, v primerjavi s celotnim prihodkom, pa je za 11 % slabše. Tudi ostale analize sredstev pokažejo, da so se količniki obračun poslabšali, kar vpliva dodatno na angažirana sredstva in poslabšanje rentabilnosti zaradi visokih obresti. Primerjavo s sorodnimi TOZD v panogi pa bomo napravili takoj po prejemu kazalcev od panoške komisije.

Analiza osebnih dohodkov je pokazala, da je povprečni osebni dohodek v DO AGIS porasel za 26 % ter dosega 10.039 din. Najnižjo rast dosega povprečni osebni dohodek v TOZD Orodjarna, na splošno pa v TOZD skupnega pomena in DSSS, med tem, ko ugotovljamo najvišjo rast v TOZD Vzmetarni in Servisi. Pri vpogledu začasnih tabel analize 9-mesečnega poslovanja je prišlo do napake pri izračunu indeksa rasti povprečnega osebnega dohodka v TOZD Kovinska obdelava zaradi napačno vzetega povprečnega osebnega dohodka v letu 1981. Ta napaka je bila z urednim dopisom TOZD-u Kovinska obdelava odpravljena, zoper odgovorno osebo pa sprožen disciplinski postopek, zaradi napačne informacije. Žal pri tem nismo ugotovili, da se za dosti večje napake pri poslovanju, ki potegnejo tudi za seboj materialno odgovornost, v dosedanjem poslovanju v DO AGIS niso sprožili disciplinski postopek. Izračuni dovoljenega izplačila osebnih dohodkov po družbenem dogovoru pokažejo, da je DO AGIS za 1,32 % izpod družbenega dogovora, vendar pri tem ugotovljamo, da TOZD, kot Gumarna, Vzdrževanje, Komerciala in Kovinska obdelava prekoračujejo družbeni dogovor za več kot 10 %, kar se ne da opravičiti, niti po dodatnih kriterijih IS SO Ptuj. Zato se bo moralo pristopiti h sklajevanju izplačil v teh TOZD, v skladu z družbenim dogovorom oz. za TOZD Gumarno pri IS SO Ptuj zagotoviti poseben status. Posamezni prekoračitelj se pojavlja tudi pri izračunu po panoškem sporazumu, vendar pa, po sprejemu družbenega dogovora, ne sankcionira več kršiteljev.

Pri analizi izkoriščanja delovnega časa ugotovljamo še vedno rast izpada delovnih ur na račun bolniškega staleža, kjer smo v 9. mesecih letos izgubili 198.000 ur, v preteklem letu pa 191.000 ur. Pri tem izrazito izstopata TOZD Gumarna, Kovinska obdelava, Vzdrževanje in TOZD Komerciala.

Tudi v tej analizi moramo žal ugotoviti, da se določeni količniki obračanja zalog, s poslovno politiko za leto 1982, ne spoštujejo. Tako so izrazito porastle zaloge surovin za 36 %, nedovršena proizvodnja za 16 %, gotovi izdelki pa za 55 %, visok porast ugotovljamo tudi pri zalogah trgovskega blaga v TOZD Servisi za 80 %. Razumljivo je, da se je delovna organizacija morala dodatno zadolžiti pri dobaviteljih in bankah za 12 %, medtem ko je razlika bila pokrita z izdajo lastnih menic. Zadolženost delovne organizacije je še vedno prekomerna. Z racionalnim gospodarjenjem pri obratnih sredstvih se da znatno izboljšati likvidnost oz. znižati zadolženost delovne organizacije.

Kontrola omejenih izdatkov pokaže, da je njihova višina, po izračunih preko količnikov TOZD, spoštovana. Po izračunu za DO AGIS pa jo znatno prekoračujemo, zato je, da tudi v bodoče budno spremljamo dinamiko omejenih izdatkov.

Na investicijskem področju so bili izvršeni skromni investicijski posegi, med večje investicije štejemo nabavo avtomatske stružnice za TOZD Kovinska obdelava in pa del dospele opreme za program KIENZLE v TOZD Precizni mehaniki. V teku so predlogi združevanja se za investicije, ki bi jih bilo nujno realizirati v letu 1982.

V zaključku lahko ugotovimo, da je DO AGIS zaključila v letu 1982 sicer pozitivno, kljub temu, da je obračunala znatne zneske za amortizacije, vendar ne moremo mimo tega, da osebni dohodek v DO AGIS bistveno zaostajajo za slovenskim povprečjem in za povprečjem panoge, obračun takih osebnih dohodkov pa bi pomenil poslovanje DO AGIS z izgubo oziroma brez akumulacije.

Obratna ambulanta in obrat družbene prehrane sta zaključila 9-mesečno poslovanje z izgubo v skupnem znesku 260.000 din, kar je bilo začasno pokrito iz ostanka dohodka v DSSS. Za odpravo izgube v ambulanti bomo morali vskladiti obseg poslovanja obratne ambulante z vrednostjo faktorja, ki ga priznava Zdravstvena skupnost Ptuj. Rentabilnost poslovanja OPD pa bo v bodoče možno zagotoviti le s povečano participacijo delavcev, saj podani predlogi s strani računovodskega sektorja, kljub pozitivni oceni poslovnega odbora in sindikata, niso realizirani.

Vodja računovod. sekt.:
Zlatko ŠPOLJAR

Naši upokoјenci

V samem centru starega Ptuja, točneje v Miklošičevi 8, v majhnem, skromnem a nadvse prijaznem stanovanju preživlja jesen življenja naša upokoјenka VOUK Pavla. »Prav zadovoljna sem v tem malem stanovanju. Nič mi ne manjka, kljub temu, da je življenje ena sama borba. Pokojnine vemo kakšne so saj smo takrat imeli zelo nizke osebne dohodke. In ko poravnava vse obveznosti kot so kurjava, stanarina, radio, televizija in še druge, ugotoviš, da ti ostane resnično malo. Rešuje me to, da sem že iz mladosti navajena skromnosti in to sem obdržala še danes.«

Vnukinja, na katero je Pavla zelo ponosna

Pavla se je v TOZD Gumarni zaposlila od samega začetka saj je prej delala v Tekstilni tovarni. Po razpradu Tekstilne tovarne je ostala v istih prostorih le firma se je menjala. Veliko smo morali delati v barvarni in nato kar dalje v Gumarni. Na delo v obrezovalnici Gumarne mi je zaupala, da je ne vežejo preveč lepi spomini. V obrezovalnici je nato vstrajala vse do invalidske upokoјitve 1966. leta. Čeprav je sprva upala, da bolezen ne bo tako zelo hudo načela njenega zdravja se je naposled morala vdati.

»Od upokoјitve do danes je minilo že 16 let in moram reči, da so mi minile kot bi trenil. Trikrat sem bila v ZDA pri hčerki, ki si je tam daleč od doma ustvarila družino in dom. Lepo jim je tam. Imajo vse. Hudo mi je ker ne moremo biti več skupaj. Najhuje mi je za vnukinjo, ki odrasča v pravo lepoticico. Iz vseh teh bivanj pri hčerki v Wašingtonu me vežejo enkratni spomini. Od tam so me vozili na izlete od Viridnije do Kalifornije, tako da sem

resnično spoznala senčne pa tudi svetle strani Amerike. Moje albume krasijo barvne fotografije teh potepanj po svetu. In to so živji spomini s katerimi poskušam živeti. Po slikah spremljam rast moje zlate vnukinje, hčerke in njenega moža. Ne morem povedati, gledam te slike in vedno znova jih orosijo solze. In to vedno bolj ob misli ko spoznavam, da mi je življenje naložilo še sedem križev in, da svojih najdražjih v daljni Ameriki ne bom videla nikoli več. Življenje je pač takšno in jemati ga moramo takšnega kot je. Sicer pa kot sem že uvodoma dejala mi je lepo. Zadovoljna sem s tem kar mi

Pavla z družino v Wašingtonu

daje življenje. Hvaležna sem vsem, ki se trudijo ob vsakoletnem sklicu upokoјencev AGISA. Takrat dejansko naredimo inventuro med seboj. Žal vsakokrat ugotovimo, da koga izmed nas ni več. Takrat namreč resnično lahko upokoјenci izmenjamo izkušnje kako komu uspeva spojiti začetek s koncem meseca. Povem vam in s tem se bo strinjala večina upokoјencev, da je to prava umetnost. Tudi ob 8. marcu sem nadvse vesela obiska iz podjetja. Čeprav je darilo skromno je občutek, ki te takrat obdaja pravo bogastvo. Ne niso nas

še pozabili, ugotavljamo upokoјenke med seboj. In to je tisto kar nas ohranja in bogati.

Delavkam v obrezovalnici TOZD Gumarna želim veliko lepih trenutkov pri delu kakor tudi celotnemu kolektivu DO AGIS.

Ob odhodu sem Pavli zaželel v imenu vseh nas še veliko zdravih let. Gotovo jih bo še dočkala, saj je še kljub 71. letom in boleznim polna življenjske vedrine. Zaželel pa sem ji tudi, da bi lahko še kdaj poletela čez ocean svojim najdražjim v objem.

Maks Menoni

RIBIŠKO TEKMOVANJE, KI PA NI SAMO TO ...

IO sindikata in OOSMS TOZD Vzmetarna so sklenili organizirati ribiško tekmovanje z družabnim srečanjem zaposlenih v TOZD. Tekmovanja oziroma srečanja se je udeležila kakšna tretjina vseh zaposlenih v TOZD. Z udeležbo so organizatorji sicer zadovoljni čeprav trdijo, da mora biti v bodoče na podobnih srečanjih še boljše.

Približno ob osmi uri se je začelo najprej z žrebanjem lovnihih mest in razmestitvijo ribičev na ta mesta. Od osmih prijavljenih ribičev se je tekmovanje udeležilo sedem. Tekmovalni čas je bil dve uri. Vreme je bilo odlično. Kot nalašč za ribolov in prav zato je bil ulov brez ribiškega pretiravanja dober. Sicer pa pogledjmo rezultate:

Trije najuspešnejši ribiči

1. Kovačec Franc 347 točk
2. Tekmec Ignac 105 točk
3. Plošenjak Marjan 64 točk
4. Hojnik Alojz 45 točk
5. Kovačec Branko 34 točk
6. Pukšič Janez 11,5 točk
7. Bezjak Stanko 7 točk

Kot zanimivost naj navedemo, da je prvi ujel ribo vsakih 52 sekund sicer majhnih pa vendar ... Omeniti moramo tudi da pa je Hojnik Alojz ujel največjo ribo.

Potek tekmovanja je spremljala tekmovalna komisija v sestavi:

Pičerko Janez
Rižnar Stanko
Rojš Albin

Čeprav je bilo tekmovanje zelo »resna« zadeva je bilo ob samem tekmovanju in ugotavljanju rezultatov veliko smeha in ribiških šal. Prvi trije so prejeli lepe pokale, vsi ostali pa priznanja za sodelovanje. Od vseh udeležencev srečanja pa so prejeli iskreno zahvalo za tako »obilno« ribji ulov. Seveda pa je ob ribah bilo na raznju še veliko drugih dobrot. Dan je bil prekratek. Mnogo prekratek. Sicer pa si vsi želijo še več podobnih srečanj. Postati hočejo kolektiv v pravem pomenu te besede.

A. R., M. Menoni

Prispevek naše delegatke Darinke Kelenc na 11. kongresu ZSMS v komisiji za družbenoekonomski položaj mladih

Spregovoriti vam želim nekaj besed o brezposelnosti oz. zaposlovanju mladih v občini Ptuj, ki še vedno spada med manj razvite občine v SR Sloveniji. Ptujška občina šteje 67.000 prebivalcev od tega zaposlenih 18.000, izmed zaposlenih pa čez 4.500 takšnih, ki se vozijo na delo izven občine. Po največjih podatkih imamo v občini čez 1.000 nezaposlenih med njimi največ mladih do 27 let. Taka visoka številka je vsekakor zaskrbljujoča in napačno bi bilo, če bi ne obravnavali brezposelnosti v naši občini z vso resnostjo in z dodatnim vlaganjem naporov v razreševanju problemov, ki izhajajo iz tega.

V družbeni plan občine Ptuj za obdobje 1981—1985 smo načrtali rast zaposlenosti po stopnji 1,5%. Ugotavljamo, da je ta rast dosti prenizka, če bi hoteli le oblažiti brezposelnost v občini, zato bo potrebno ta problem predvsem na odpiranje novih obratov v naši občini večjih DO v regiji in republiki, saj bi s tem rešili ne samo brezposelnost ampak predvsem tudi stanovanjski problem zaposlenih, ki se pojavlja ob zaposlitvi izven občine. Prav tako pa bomo morali v občini strmeti za tem, da bodo obstoječe DO poslovale s čimvečjo akumulacijo in s tem odpirale nova delovna mesta, kajti sedanja akumulacija naših delovnih organizacij nam tega ne omogoča. To pa iz večih vzrokov kot so nizka produktivnost, veliko tuje tehnologije, slaba organizacija dela, slaba tehnološka disciplina ipd.

Nedvomno bomo morali več storiti na področju kadrovske politike združenega dela v tej smeri, da se bo združeno delo povezovalo s CSUI, ki bi naj šolal predvsem takšne kadre, ki jih združeno delo potrebuje, saj se nam zdaj dogaja, da je največ brezposelnih s srednjo izobrazbo, ki pa je združenemu delu nepotrebna.

Po drugi strani pa delovne organizacije štipendirajo določene kadre, vendar jih po končanem študiju ne morejo zaposliti.

Zmanjšati bomo morali pogodbeno in nadurno delo, saj bi samo iz letos izplačanih nadur lahko zaposlili dodatnih 100 delavcev, upokojiti bomo morali tiste delavce, ki imajo pogoje, saj imamo še vedno zaposlenih veliko takšnih, ki pa s svojim delom ne prispevajo toliko, kot bi lahko brezposelni mladi strokovnjaki, ki pa se tudi zaradi previsoke potrebne delovne prakse na določenih delovnih mestih ne morejo zaposliti. Zato bomo vztrajali na tem, da bomo znižali potrebno delovno prakso tam kjer je to mogoče.

Odpraviti bomo morali nepravilnosti in diskriminacijo ob sprejemanju delavca v delovno razmerje kjer je prisotno veliko subjektivnih kriterijev (VIP) ne pa dejanska posameznikova kvaliteta. Poostrižiti bomo morali delo v disciplinskih komisijah, ki se sedaj obnašajo preveč milo do kršiteljev delovnih obveznosti, med katerimi je največ fizičnih delavcev, ki jim osebni dohodek v delovni organizaciji ni edini vir dohodka, zato je tudi njihovo zalaganje z delom v delovni organizaciji premajhno, s tem pa obremenjujejo akumulacijo.

Če pa bomo dosegli to, da bomo delali v združenem delu vsaj 6 ur in ne 4, kot sedaj, potem bo povišana produktivnost omogočila uresničevanje željenega. Nikakor ne smemo dovoliti delovni organizaciji, da bi se ob povišanju produktivnosti zapirale v svoje kroge in zaradi zahtev zaposlenih delavcev po večjih OD onemogočale odpiranje novih delovnih mest. Torej smo proti povečevanju produktivnosti za vsako ceno. Vse to bo združeno delo moralo upoštevati pri sprejemanju planov zaposlovanja v naslednjih letih, da se nam ne bo dogajalo tako kot letos, ko smo podpisovali samoupravni sporazum o možnem zaposlovanju pripravnikov, v planih zaposlovanja pa tega nismo upoštevali.

Oddelek zaporočca v TOZD Servis motornih vozil

Poleg pritiska na združeno delo pa bomo morali rešitve iskati v zaposlovanju pri drobnem gospodarstvu, kjer se mora položaj delavca izenačiti z delavcem v združenem delu in v kmetijstvu, ki mu v ptujski občini posvečamo posebno pozornost, zato bo z razvojem in pospeševanjem kmetijske proizvodnje mogoče zaposliti določeno delež brezposelnih, bodisi z delom na zasebnih kmetijah, bodisi z delom v družbenem sektorju. Čeprav se mladi delu na kmetijah upirajo, bodo tisti, ki imajo možnost delati doma na kmetiji, prisiljeni poprijeti tudi za takšno delo.

Obstoječe stanje brezposelnosti pa se nam lahko še poveča ob vračanju zdomcev, ki jim prav tako ne moremo zagotoviti zaposlitve. Za odpravo vsega navedenega bo potrebna širša akcija in pomoč, nikakor pa ne smemo dovoliti, da bi ostala občina pri razreševanju tega problema prepuščena sama sebi. D. K.

Delegati, zakaj tako

Mislím, da se boste strinjali z menoj, da je naš delegatski sistem najvišja do sedaj znana stopnja izražanja volje delovnih ljudi v sistemu ljudske oblasti.

Kljub temu, da smo že krepko v drugi štiriletni mandatni dobi delovanja delegacij lahko ugotavljamo, da se še vedno ubadamo z osnovnimi, tako rekoč začetniškimi težavami delovanja tega sistema.

Kljub temu, da so izvoljeni delegati podpisali izjavo, vsi niso voljni delati. Ne opravljajo svojih dolžnosti, ki jih imajo do sebe, delegatov in družbe kot celote.

Na sestankih samoupravnih organov v TOZD bi naj bilo malo drugače kot pri delegacijah združenega dela samoupravnih interesnih skupnosti kjer se ubadajo z nesklepčnostjo po štirinajsti uri. Tu

mislím, na seje kjer sklepčnost ni zagotovljena vsaj med delovnim časom. Zakaj nekateri delegati ne prihajajo na sejo točno ob dogovorjeni uri? Prisostvoval sem izredni seji delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb 29. 10. 1982 ob 7. uri, ko so se delegati zbirali še petnajst minut po določenem času. Nekateri delegati so prišli šele potem, ko so jih poklicali po telefonu. Takšen odnos delegatov do svojih samoupravnih dolžnosti je skrajna neresnost. Torej so tisti, ki se držijo določenega časa in reda nazadnje »bedaki« ali bodo tudi ti začeli razmišljati ali ne bi drugič tudi oni zamudili?

S takšnim odnosom upravljamo dragocen delovni čas, obenem pa delamo škodo samoupravljanju.

In kaj smo naredili, da bi omenjeno stanje spremenili? Ali smo poklicali katerega delegata na odgovornost? Saj je samoupravljanje ne samo pravica ampak tudi dolžnost. Za neopravljanje dolžnosti pa se odgovarja, ali ne? Zakonska določila nam omogočajo tudi odpoklic delegata, ki zanemarja zaupane mu naloge. Prav tu čaka IO ZSS še veliko dela. Kljub precej zapletenemu postopku bomo morali zagristi tudi v to limono. M. K.

PREDLOG IZLOČITVE TOZD GUMARNE IZ DO AGIS IN VKLJUČITVE V DO SAVA KRANJ

1. Uvod

SAVA Kranj in TOZD Gumarna v sestavi DO AGIS sodelujeta že od leta 1971, ko sta se še kot DO »Sigma« Ptuj pogovarjali o delitvi programa med SAVO in Sigmo. Pomembnejši mejnik v sodelovanju je podpis samoupravnega sporazuma o združitvi v skupnost delovnih organizacij, ki je bil med DO SAVO in DO AGIS podpisan 23. 3. 1977. Na osnovi tega sporazuma smo v letu 1978 pričeli intenzivno razmišljati o prenosu dela proizvodnje stiskanih izdelkov iz DO SAVA, TOZD GTI, v DO AGIS, TOZD Gumarna. Selitev teh izdelkov je spadala z izgradnjo novih prostorov TOZD Gumarna.

Tako selitev kot uvajanje proizvodnje je bilo uspešno zaključeno v letu 1981, vendar je povezanost DO SAVA in TOZD Gumarna iz DO AGIS že tako velika, da se upravičeno razmišlja o trajnejši in trdnjejši povezavi in združevanju. S tem v zvezi sta delavska sveta DO AGIS in DO SAVA imenovala skupno komisijo z nalogo, da izdela analizo utemeljenosti združevanja AGISA in SAVE. Komisija je ugotovila, da obstaja tesna povezanost DO SAVA in TOZD Gumarna, zato je v zaključku analize predlagala, naj se TOZD Gumarna izloči iz DO AGIS in združi v DO SAVA Kranj, kot temeljna organizacija s tem, da se ob združitvi izdelata zaključni račun.

V analizi smo ugotovili, da obstaja precej skupnih interesov, vsekakor pa so pomembnejši posamezni interesi TOZD Gumarna in DO SAVA za združevanje. V TOZD Gumarna se je po preselitvi proizvodnje stiskanih izdelkov iz TOZD GTI DO SAVA zelo povečala proizvodnja, TOZD Gumarna prerašča v močno gumarsko proizvodnjo, zato mora obvezno razširiti tudi večji del poslovnih funkcij, ki pa jih v DO AGIS zaradi izrazito kovinsko predelovalnega značaja programa ne more združevati. Povsem normalno je, da se TOZD želi tesneje povezati z gumarsko industrijo oziroma z močnejšim predstavnikom te industrije, kajti v takšnem sistemu bo lažje zagotoviti nadaljnji razvoj, s tem pa tudi večjo socialno varnost delavcev. Vsekakor je za delavce TOZD Gumarna združitve s SAVO zelo pomembna in perspektivna.

Poglejmo torej, kakšni so interesi TOZD Gumarne, da se vključi v organizacijo združenega dela gumarske stroke. Kot že rečeno, se koncentrirajo interesi TOZD Gumarne v gumarski industriji Slovenije, saj le tako se bo popolnoma enakopravno vključila v vsa družbena dogajanja, ki so definirana v posameznih branžah. Nadalje TOZD Gumarna pridobi z vključitvijo v DO SAVA pravico uporabiti firmo SAVA, kar ji bo zvečalo možnost plasmana svojih izdelkov na domačem predvsem pa na tujih trgih.

AGIS si je svoje ime na tujih trgih ustvaril izključno na kovinskih izdelkih, saj se TOZD Gumarna pomembneje vključuje v mednarodno delitev dela šele z letom 1982.

Tako mora prevzeti ves rizik nepoznanega dobavitelja, tako v manjših količinah, kakor tudi v nižjih cenah. To bi trajalo tako dolgo, dokler se ne bi s firmo AGIS ustvarilo z izjemno kvaliteto ime, ki bi zagotavljalo enakopravnost nastopanje na tujih trgih.

S prevzemanjem firme SAVA pa se ji nastop na tujih trgih bistveno olajša. Realno kolektiv TOZD Gumarne ocenjuje, da združena v DO AGIS v naslednjih letih nima možnosti dinamičnega razvoja, niti programsko niti kapacitivno.

Z vključitvijo v DO SAVA pa se odpirajo nadaljne možnosti prenosa dodatnih programov in s tem odpiranje novih kapacitet delavcev našega področja. Tako vključitev TOZD Gumarne v DO SAVA vključuje tudi interese ptujske občine pri pospešeni rasti zaposlovanja.

Vsem je znano, da je strokovni potencial TOZD Gumarne skromen, saj so bili strokovni kadri šolani v trdi praksi proizvodnje. Z vključitvijo v DO SAVA Kranj pa pridobi kolektiv pristop do strokovnega znanja, naboranega v DO SAVA Kranj, v 60 letih njenega razvoja, pri čemer pa seveda ne mislimo le na tehnični, temveč tudi na ekonomski in komercialno strokovni potencial, ki se je formiral v dolgotrajnem poslovanju DO SAVA.

Vse to, kar smo doslej povedali, pa opravičuje pričakovanje delavcev TOZD Gumarna, da bo z vključitvijo v DO SAVA zagotovljen nadaljnji razvoj gospodarstva v Ptuj in s tem zagotovljena večja socialna varnost sedaj in v bodoče zaposlenih delavcev.

2. Ekonomski položaj TOZD Gumarna

TOZD Gumarna izdeluje izdelke na osnovi guma-kovina za potrebe avtomobilске industrije in razne vrste gumitehničnih izdelkov. Po preselitvi proizvodnje iz SAVE Kranj v letu 1981 se je fizični obseg proizvodnje povečal za približno 50 %, tako, da TOZD Gumarna prerašča v močno gumarsko proizvodnjo, usmerjeno na domače in tuje tržišče. V letu 1981 je bil v TOZD Gumarna dosežen odločilni preobrat predvsem na področju organizacije proizvodnje, urejanju medsebojnih odnosov, boljšem izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti, produktivnosti dela itd.

V letu 1981 je 300 delavcev v TOZD izdelalo 720 ton izdelkov; celotni prihodek je bil dosežen v višini 162 milijonov din, zato je bil rezultat negativen in sicer v višini 8,7 milijonov din. TOZD DO AGIS so iz rezervnih skladov pokrivali izgubo solidarno, tako, da je bila

TOZD Gumarna v letu 1981 v celoti sanirana na osnovi nepovratnih sredstev.

V prvi polovici leta 1982 so bili doseženi dobri poslovni rezultati. Kljub občutnemu pomanjkanju zmesi in ob 80 % izkoriščanju zmogljivosti, se je proizvodnja napram prvi polovici leta 1981 povečala za 70 %, tozd pa je dosegel 4 milijone din ostanka dohodkov za sklade.

Do konca leta 1982 se rezultati poslovanja ne bodo bistveno poslabšali, čeprav se predvideva še večje pomanjkanje zmesi in reprodromateriala kot v prvi polovici leta 1982. Tako kot DO SAVA Kranj, je tudi TOZD Gumarna izdelala akcijski program na osnovi katerega se izvajajo vse naloge za zagotavljanje deviznih sredstev za nabavo reprodromateriala.

Iz periodičnega obračuna TOZD Gumarna za obdobje januar—september 1982 je razvidno, da je tudi v tretjem kvartalu letos poslovala s pozitivnim finančnim rezultatom. Po devetih mesecih letošnjega leta je tako TOZD dosegla finančni rezultat v znesku 5,1 milijona dinarjev.

Predvidevanja do leta 1985 so vsekakor spodbudna, kajti z delnim prestrukturiranjem asortimana, racionalizacijami in dodatnim investiranjem v višini 10 milijonov din se bo proizvodnja oz. skupni prihodek povečal za več kot 100 %. V primeru dobre oskrbe s surovinami se bo v naslednjih letih povečal dohodek, predvideno je povečanje izvoza od 8 na 25 %, skratka vsi razpoložljivi potenciali se bodo optimalno izkoristili. Proizvodnja se bo povečala od 720 na 1500 ton.

Eden glavnih problemov v TOZD Gumarna je precejšnja zadolženost ter s tem otežkočena likvidnost TOZD, da samostojno odplačuje najete kredite.

Iz preseka bilance premoženja TOZD Gumarna, na dan 1. 1. 1982, je razvidna sledeča struktura naložb in njihovih virov poslovnih sredstev:

	v mio din	Struktura %
AKTIVA		
— denarna sredstva in terjatve	28,5	14,6
— interne terjatve	10,6	5,4
— zaloge (trajna obratna sredstva)	27,9	14,3
— dolgoročni plasmani	13,6	6,9
— osnovna sredstva (sedanja vrednost)	115,1	58,8
Skupaj poslovna sredstva:	195,7	100,0
PASIVA		
— poslovni sklad	33,1	16,9
— dolgoročni krediti	66,0	33,7
— kratkoročni krediti	27,0	13,8
— kratkoročni interni krediti (26)	26,2	13,3
— krediti TDZD GTI SAVA Kranj	11,1	5,7
— obveznosti iz posl. razmerij	32,3	16,6
Skupaj	195,7	100,0

Lastna sredstva — poslovni sklad — pokriva le 16,9 naložb, kar pomeni, da ima TOZD kritično stopnjo samostojnosti. Dolgoročni krediti za osnovna sredstva v znesku 66 mio din, pa imajo po amortizacijskih načrtih sledeče roke dospelosti:

Stanje glavnice 1. 1. 1982	66,0 mio din
— odplačilo v letu 1982	13,8 mio din
— odplačilo v letu 1983	16,5 mio din
— odplačilo v letu 1984	13,4 mio din
— odplačilo v letu 1985	11,6 mio din
— odplačilo v letu 1986	10,7 mio din

Razvidno je torej, da je TOZD Gumarna zgrajena skoraj izključno z družbenimi sredstvi, saj z lastnim poslovnim skladom pokriva le 16,2 % naložb. Le dinamična rast proizvodne produktivnosti, kakovosti in poslovne discipline ji bo omogočilo, da se iz velike zadolženosti osvobodi. Če temeljni organizaciji Gumarna to ne bo uspelo, bo ostala velik finančni bolnik na bremenu drugim TOZD, s katerimi se združuje v DO AGIS.

Zato je bilo potrebno postaviti osnove temeljev srednjeročnega plana tako, da bo Gumarna zmogla svoje obveznosti pokrивati sama, kar pa bo mogoče le z izkoriščanjem zgrajenih proizvodnih potencialov in materialne zagotovitvenosti z dodatnim izvozom. Tudi tu vidi kolektiv TOZD Gumarne rešitev le v združitvi v slovensko gumarsko industrijo. Skupaj s strokovnimi službami SAVE Kranj, smo na novo predelali temelje srednjeročnega plana razvoja TOZD Gumarne.

Na osnovi temeljev srednjeročnega plana razvoja TOZD Gumarna predvideva sledečo dinamiko rasti proizvodnje dohodka in ostanka dohodka za sklade:

	1982	1983	1984	1985
ton proizvodnje	1060	1200	1340	1480
dohodek (000 din)	92,5	129,8	165,0	209,0
Ostane dohodka za sklade (000 din)	5,0	13,5	24,1	48,4
investicijska vlaganja (000 din)	—	5,0	2,5	2,5

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da bo TOZD Gumarna ob dodatnih minimalnih vlaganjih ter ob polnem izkoriščanju kapacitet znatno povečal dohodek oz. akumulacijo, kar bo v veliki meri zlasti po letu 1984, 1985 izboljšalo likvidnost TOZD.

S samoupravnim sporazumom o združevanju je v 12., 13., 14., 15. in 17. členu dogovorjeno, da bo zaostreno nelikvidnost TOZD zlasti v letih 1983 in 1984 pomagala reševati s premostitvenimi krediti Mariborska banka — Podružnica Ptuj ter Sklad občinskih rezerv Ptuj.

To je tudi eden od pogojev združevanja, kajti TOZD SAVE Kranj ne bodo v primeru uspešnega združevanja v celoti prevzele obveznosti odplačevanja kreditov. Zaradi tega je v členu 20 sporazuma o združevanju za prehodno obdobje t. j. za leto 1983 tudi predvidena omejena solidarna odgovornost TOZD DO SAVE do TOZD Gumarna.

3. Predlog organizacijske strukture TOZD Gumarna in povezanost v DO SAVI in DO AGIS

TOZD Gumarna bi imela v primerjavi z ostalimi TOZD DO SAVE specifičen položaj. Vsekakor je v SAVI Kranj racionalno združevati strokovna opravila v strokovnih sektorjih, naloga pa izvajati koordinirano v skladu s poslovno politiko TOZD, vendar pa je v TOZD Gumarna, zaradi dislociranosti položaj nekoliko drugačen. Predlaga se, da bi se vsa operativna dela izvajala neposredno v TOZD Gumarna, naloge, ki pa so razvojnega značaja za posamezne poslovne funkcije pa v strokovnih sektorjih DO SAVE. Poleg tega pa je povezanost TOZD Gumarna z DO AGIS precejšnja, zato se bodo tudi v bodoče ob uspešnem združevanju s SAVO določene naloge za potrebe TOZD Gumarna opravljale v DO AGIS.

Zaradi tega so v smislu določil 341. člena Zakona o združenem delu delavci TOZD Gumarne pripravili predlog samoupravnega sporazuma z drugimi temeljnimi organizacijami in DO AGIS, kot celoto, ki urejuje način in pogoje za izvršitev medsebojnih pravic in obveznosti, ki bodo nastale po izločitvi TOZD Gumarne iz DO AGIS.

Predlog samoupravnega sporazuma glasi:

Na osnovi 341. člena Zakona o združenem delu so zbori delavcev TOZD Gumarna in TOZD TAP, TOZD KOVINSKA OBDELAVA, TOZD ORODJARNA, TOZD VZDRŽEVANJE, TOZD PRECIZNA MEHANIKA, TOZD VZMETARNA, TOZD VELIKA OPREMA, TOZD KOMERCIALA, TOZD SERVIS dne sprejeli naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM o načinu ureditve medsebojnih pravic in obveznosti

1. člen

Podpisniki tega sporazuma ugotavljajo, da se je TOZD Gumarna izločila iz sestave DO AGIS in združila s TOZD DO SAVA na podlagi sklepa sprejetega na referendumu dne s statusom TOZD.

2. člen

TOZD Gumarna bo z DO AGIS sklenila posebne sporazume za opravljanje naslednjih dejavnosti za TOZD Gumarna:

- priprava kovinskih polizdelkov,
- konstrukcija in izdelava orodij,
- vzdrževanje delovnih sredstev, zgradb in infrastrukture, zagotavljanje zraka, električne energije in storitev telefonske centrale,
- storitve skladiščenja in odprave gotovih izdelkov,
- tehnično in požarno varstvo,
- storitve AOP,
- del splošne funkcije — vratarska služba, obrambne priprave, arhiviranje in razmnoževanje,
- staritve družbene prehrane,
- zdravstveno varstvo in storitve obratne ambulante.

3. člen

DO SAVA — TOZD Gumarna bo z DO AGIS sklenila sporazume za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- zagotavljanje tople vode in pare za potrebe TOZD DO AGIS,
- zagotavljanje gumenih izdelkov TOZD DO AGIS.

4. člen

Poleg vrste, obsega in kvalitete storitev, bodo s sporazumi iz 6. in 7. člena tega Sporazuma dogovorjena merila za določanje cen, ki ne smejo presegati veljavnih tržnih konkurenčnih cen in pogojev izstopa iz sporazuma, tako, da koristnik storitve lahko odpove v primeru racionalnejših rešitev, v roku enega leta.

Dajalec storitev pa lahko odpove storitev samo sporazumno.

5. člen

TOZD Gumarna se združuje v DO SAVA Kranj s celotnim premoženjem, ki je razvidno iz bilance stanja, na dan združitve, dne 31. 12. 1982, s tem, da se v TOZD Gumarna prenese zgradba kotlarne z dimnikom iz Rajšpove 13, s poslovnim skladom. Navedeni viri se skompenzirajo s poslovnim skladom TOZD Gumarna, ki ga je ta TOZD združevala za financiranje osnovnih sredstev delovne skupnosti skupnih služb.

6. člen

TOZD Gumarna po zaključnem računu na dan združitve ne bo izkazovala izgube ali imela obveznosti do TOZD DO AGIS in do tretjih oseb, razen sledečih obveznosti:

- dolgoročni krediti za osnovna sredstva, najeti pred 30. 6. 1982,

- dolgoročni krediti za obratna sredstva, najeti pred 30. 6. 1982,
- kratkoročni bančni krediti za obratna sredstva, ki se trome- sečno obnavljajo ter selektivni krediti za pripravo izvoza in izvoz,
- kratkoročni interni krediti,
- obveznosti iz tekočega poslovanja.

7. člen

Aktiva premoženjske bilance TOZD Gumarna vsebuje po zaključnem računu na dan združitve poleg zgradbe, opreme, obratnih sredstev, sredstev rezerv, sredstev sklada solidarnosti in sklada skupne porabe tudi pripadajoča zemljišča, ter zemljišča na parceli št. 486/2 in 485/3 v izmeri 7.120 m² ter št. 486/2 v izmeri 15.400 m².

8. člen

Kreditna banka Maribor je pripravljena sodelovati v okviru svojih možnosti v finančni sanaciji TOZD Gumarna pod pogojem, da bo le-ta ostala polnopravna članica te banke. Banka bo v skladu s pogoji, ki bodo veljali, finančno spremljala razvoj TOZD Gumarna tudi v novi asociaciji.

9. člen

TOZD Gumarna bo vse obveznosti iz naslova internega kreditiranja s strani TOZD DO AGIS poravnala v rokih in pod pogoji kot bo TOZD Gmarna za odplačilo teh obveznosti prejela premostitvene kredite s strani Mariborske banke.

10. člen

Za poslovna sredstva in sredstva stanovanjskega dela sklada skupne porabe, ki so jih TOZD DO AGIS združili v TOZD Gumarna oziroma TOZD Gumarna v ostale TOZD DO AGIS, veljajo obstoječi sprejeti samoupravni sporazumi.

11. člen

TOZD Gumarna bo po zaključnem računu na dan združitve v svoji premoženjski bilanci prevzela od združenih sredstev sklada skupne porabe DO AGIS pripadajoči del sredstev tega sklada.

12. člen

Za obdobje od 1. 1. 1983 do 31. 3. 1983 opravlja finančno operativne posle na podlagi posebnega dogovora posebna finančna služba DO AGIS.

13. člen

Sporazum stopi v veljavo, ko ga sprejmejo zbori delavcev TOZD podpisnikov tega sporazuma.

Kot je iz predloga samoupravnega sporazuma razvidno, obdrži TOZD Gumarna tudi po izločitvi mnoge povezave s svojo matično DO, kar je z ozirom na dolgoletni skupni razvoj popolnoma razumljivo.

Delavci TOZD Gumarna pa pričakujejo razumevanje vseh delavcev DO AGIS, pri težnji, zagotoviti si trajno perspektivo v slovenski gumarski industriji.

Ker pa je potrebno v skladu z določili zakona o združenem delu, izvršiti nekatere dejavnosti, skupaj z delavci ostalih TOZD DO AGIS so pripravili sledeči postopek ureditve pravic in obveznosti, z drugimi TOZD DO AGIS po izločitvi TOZD Gumarne iz DO AGIS:

- Priprava predloga samoupravnega sporazuma o ureditvi pravic in obveznosti TOZD Gumarne z drugimi TOZD DO AGIS ter samoupravnimi sporazumi o dokončni ureditvi medsebojnih razmerij po izločitvi TOZD Gumarne iz DO AGIS z ostalimi TOZD DO AGIS, posreduje TOZD Gumarna ostalim TOZD DO AGIS in organu upravljanja DO AGIS do 10. 11. 1982.
- Na osnovi 2. odstavka 341. člena Zakona o združenem delu, delavski svet TOZD Gumarna predlaga delavskim svetom drugih TOZD DO AGIS, da imenujejo člana v skupno komisijo za pripravo predloga, za ureditev pravic in obveznosti TOZD Gumarne z drugimi TOZD DO AGIS.

Predlog je podlaga za dokončno ureditev medsebojnih razmerij po izločitvi TOZD Gumarne iz DO AGIS.

Rok imenovanja članov komisije 15. 11. 1982.

— Komisija pripravi predlog in ga posreduje v javno razpravo do 25. 11. 1982.

— Javna razprava in zbiranje pripomb traja do 11. 12. 1982.

— Usklajevanje pripomb in priprava dokončnega predloga 16. 12. 1982.

— Potrditev samoupravnega sporazuma o ureditvi medsebojnih pravic na zborih vseh TOZD DO AGIS med 20. in 24. 12. 1982.

PRIPOMBA: Zbori se ne izvedejo če delavci TOZD Gumarne seznanijo delavce ostalih TOZD DO AGIS, da referendum ni uspel.

— Verifikacija zborov in sprejetje samoupravnega sporazuma o ureditvi medsebojnih pravic in obveznosti med TOZD Gumarna DO SAVA in TOZD DO AGIS na delavskih svetih TOZD DO AGIS in delavskem svetu TOZD Gumarna med 27. in 30. 12. 1982.

Zaključek:

Delavci TOZD Gumarne upajo, da so s to seznanitvijo vseh delavcev TOZD DO AGIS v tej posebni prilogi našega časopisa uspeli obrazložiti, da izločitev iz DO AGIS in vključitev v DO SAVA predstavlja ekonomsko nujnost, ki ni pomembna le za TOZD Gumarno, ampak tudi koristna za družbo, kot lastnika vseh proizvodnih sredstev, saj družba od nas vseh pričakuje, da bomo ustvarili takšen dohodek, ki bo pokrival tako potrebe delavcev, ki uporabljajo proizvodna sredstva, kakor tudi potrebe družbe kot celote.

Delavci TOZD Gumarne na koncu pričakujejo, da bodo tudi po izločitvi obdržali prijateljstvo vseh delavcev DO AGIS, takšno kot je bilo doslej.

Delavci TOZD Gumarna

Zdravstveno varstvo v naši TOZD

**NACIN DELA V NAŠI OA IN NAVODILA VSEM DELAV-
CEM ZA NACINE UVELJAVLJANJA DOLOČENIH PRAVIC IZ
ZDRAVSTVENEGA VARSTVA.**

Rad bi vam povedal nekaj osnovnih napotkov, ki bi naj slu-
žili za bolj humane odnose med delavci — uporabniki zdrav-
stvenega varstva v naši obratni ambulanti in izvajalci.

Napotki so konkretni in bi želel, da jih upoštevamo vsi, da
bodo naši odnosi res pravi medčloveški odnosi in da bo odnos
bolnik — zdravnik obdržal svoj pomen in svojo tajnost.

Prav tako pa želim z njimi preprečiti ali vsaj zmanjšati
na minimum negotovanja in nesporazume, ki so posledice
namerne ali resnične neobveščeni in neosveščeni neka-
terih posameznikov, ki tako krhajo prijaznost in potrpežljivost
nas vseh.

Najprej nekaj besed o delovnem času in ordinacijskem
času splošne ambulante.

Delovni čas ambulante je zaenkrat še od 6.30—14.30 ure.
Vendar v vsem tem času ne sprejemamo pacientov in ne daje-
mo nasvetov bolnikom. Ker v ambulanti nimamo možnosti
dajanja intramuskularne (v mišico), intravenozne (v žilo) in
subkutane (podkožne) terapije (zdravljenja) z injekcijami med
ordinacijskim časom, ker je delovni prostor sester za to preveč
utesnjen, prihajajo naročeni bolniki po injekcije v času med
6.30 in 7.15 uro.

Skromno opremljena ordinacija v naši OA

Čas med 7.15 in 7.30 uro je predviden za razgovor o izva-
janju navodil zdravnika pri posameznih bolnikih in pripravo
dela sester in zdravnika (npr. iskanje kartotek, pisanje neka-
terih receptov in napotnic za bolnike, ki jim za to ni potreben
obisk pri zdravniku).

Med 7.30 in 10.00 uro je čas, ki je namenjen novim bolni-
kom s svežimi obolenji, ki niso do tega dne bili v staležu in
še zanje ni ugotovljeno ali bodo lahko po ustreznih zdravniški
pomoči nadaljevali z delom.

Čas med 7. in 8. uro je tudi določen za sprejem knjižic za
bolnike, ki želijo biti ta dan pregledani, strogo velja to za tiste,
ki se ta dan ne čutijo zmožne za delo.

Med 10.00 in 10.30 uro je predviden čas za delovni odmor,
ki pa se lahko zaradi določenih trenutnih razlogov tudi neko-
liko premakne.

V času od 10.30—13.30 naj bi bili pregledani delavci, ki so
v bolniškem staležu in so naročeni na vmesne kontrole ali
zaradi dopolnjevanja izvidov, urejanja bolniškega staleža in
drugih vzrokov.

V času med 13.30—14.30 uro v dneh, ko se ne izvajajo siste-
matski pregledi, se zaključujejo dnevne evidence, ureja druga
medicinska dokumentacija, opravlja sterilizacija medicinske
opreme in pripravlja inventar za naslednji dan.

V dneh, ko sedaj izvajamo sistematske preglede delavcev,
so že med 13.—13.45 pregledi in razgovori z delavci, ki prina-
šajo izvide specialistov iz laboratorija, kamor so bili napoteni
v zvezi s sistematskimi pregledi.

Med 13.45—15.00 uro se izvajajo klinični pregledi in testi-
ranja delavcev, ki so na ta dan z obvestili vabljeni na perio-
dične zdravniške preglede.

Sveže delovne nezgode in delavci z nevarnimi nenadnimi
pojavi obolenj, imajo možnost iskati nujno medicinsko pomoč
brez čakanja v vsem delovnem času ambulante.

V določenih dneh, običajno ob četrtek, se bo v času med
11.00 in 13.00 uro zdravnik udeleževal sestankov strokovnega

organa, kjer proučujemo možnosti prerazporejanja delovnih
invalidov in tistih z začasno nezmožnostjo za opravljanje svo-
jega dela.

V teh dneh naprošam vse delavce, ki nimajo nujnih razlo-
gov za obisk pri zdravniku, da obisk preložijo na kateri drugi
manj obremenjeni dan.

Delavce, ki so v postopku za invalidsko ocenitev, pozivam,
da se na zdravniški pregled v zvezi z napotitvijo na Invalidsko
— pokojninsko komisijo zglasijo v ambulanti, praviloma ob
delovnih sobotah, ko ostalih bolnikov, ki iščejo pomoč, ni toli-
kšno število in ima zdravnik več časa, da se posveti njihovim
problemom.

Zaradi številnih nesporazumov, ki vsakodnevno nastajajo
v ordinaciji, pozivam vse delavce, ki se poškodujejo izven dela
ali se kakorkoli zdravijo izven naše ambulante, da spoštujejo
zakon in dogovore in se najkasneje v treh dneh zglasijo ne
samo v svoji delovni enoti, temveč obvezno tudi v obratni
ambulanti v vseh primerih zdravstvene zadržanosti z dela.

V kolikor delavec sam zaradi zdravstvenega stanja ne more
sporočiti vzrokov za izostanek z dela vsled poškodbe in bo-
lezni, naj to izvrši preko svojcev, ki jim predloži ustrezne
zdravstvene izvide ali potrdila zdravstvenih delovnih organi-
zacij, v katerih je iskal pomoč.

Če se delavec v treh dneh ne zgasi ali preko svojcev ne
sporoči v obratno ambulanto vzroka svoje zadržanosti z dela,
se smatra njegov izostanek z dela kot neopravičen.

Delavci, ki iščejo pomoč v dežurnih ambulantah ali drugih
najbližjih ambulantah v času, ko naša ambulanta ne posluje,
so dolžni zahtevati od teh ambulant potrdilo o začasni ne-
zmožnosti za delo, ki mora obvezno vsebovati datum pregleda
in datum, od katerega po mnenju izbranega zdravnika delavec
ni bil več zmožen za delo, žig s podpisom zdravnika in datum,
ko se mora zglasiti v naši ambulanti.

V vseh primerih, ko delavci tega ne bodo predložili, se bo
po presoji zdravnika izostanek z dela smatral kot neopravičen
in bodo delavci predani v disciplinski postopek.

Vsak delavec, ki je v bolniškem staležu več kot en mesec
ali preko zadnjega dne v tekočem mesecu je dolžan v naši
obratni ambulanti dvigniti potrdilo o začasni nezmožnosti za
delo, ki ga odnese v kadrovsko službo in mu služi kot podlaga
za izplačilo nadomestila osebnega dohodka za čas zadržanosti
z dela.

V vsakem primeru, ko delavec ni dvignil potrdila o začasni
nezmožnosti za delo zaradi bolezni in poškodbe sam odgovarja
za zamudo v izplačilu nadomestila.

V kolikor le-tega ne dvigne v 10. dneh iz neopravičljivih
razlogov se to šteje kot kršitev delovnih dolžnosti in prav
tako podleže disciplinskemu postopku.

Delavce pozivam, da zdravnika ne obremenjujejo z nepo-
membnimi podatki, ki niso v zvezi z boleznijo ali poškodbo
in naj ne dajejo nepravilnih podatkov zdravniku, ker s tem
zavlačujejo delo in onemogočajo drugim nujnejšim bolnikom
in poškodovancem pravočasno zdravniško pomoč.

Vse čakajoče pozivam, da so strpní drug do drugega in do
sester, ker s tem ustvarjajo ugodnejše vzdušje za delo.

Moram poudariti, da se v praksi že dogaja, vendar vseeno
opozarjam, da v primeru, da opazite težko bolane delavce
med čakajočimi, da jim odstopite prednost, ker so praviloma
najbolj prizadeti bolniki tihi, mirni, sključeni in ne vzbujajo
pozornosti in je zato potrebno biti nanje posebej pozoren.

Toliko za tokrat. V upanju, da bodo te vrstice dospele do
vseh vas in da boste priporočila upoštevali ter jih razumeli,
vas tovariško pozdravljam in vam želim, da bi vam bila naša
pomoč vseeno čim manj potrebna.

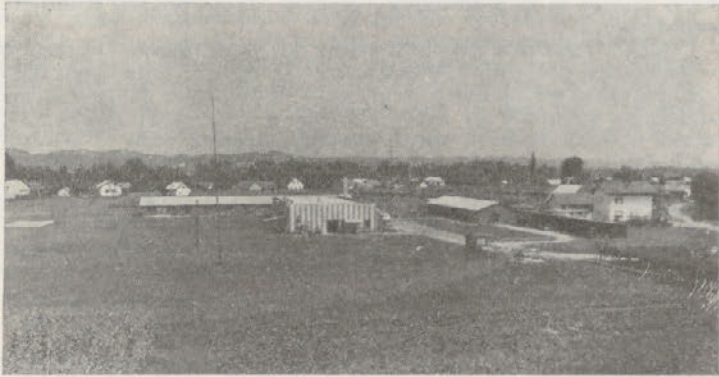
Dr. Rajko Brglez

Sabloniranje vzmeti v TOZD Vzmetarna

NNNP '82 v KS Gorišnica

Dne 6. 11. 1982 približno ob 14. uri je popustil jez pri HE SD II FORMIN. Milijoni kubičnih metrov vode, ki se je izlila je ogrozila vasi niže Formina. Med prvimi ogroženimi je tudi TOZD Vzmetarna, ki ima obrat neposredno ob jezu. Ukrepiti je bilo treba hitro in strogo po navodilih. Po navodilih štaba CZ je bilo organizirano:

Prizadeto območje

- Preusmerjen je bil ves promet
- Zaposleni kateri niso neposredno sodelovali pri reševanju opreme naše TOZD so bili s prevoznimi sredstvi — mopedi, kolesi ter kombijem napoteni oziroma prepeljeni v smer Zamušani.
- Evakuirana je bila komercialno-tehnična dokumentacija.
- Odpeljan je bil material in oprema.
- Zaposleni, kateri so sodelovali pri transportu materiala in opreme so bili po opravljeni nalogi z avtobusom odpeljanj z ogroženega območja.
- Pri delu ponesrečenim delavcem je bila nudena ustrežna prva pomoč.

— Na mestu samem pa je bila začrtana tudi akcija za sanacijo stanja po prenehanju oziroma odtoku vode s ciljem v čim krajšem času ustvariti pogoje za normalno proizvodnjo.

Da ni bilo žrtev, da je bila materialna škoda minimalna gre pripisati resnosti in odgovornemu razvoju vseh zaposlenih v TOZD Vzmetarna kakor tudi hitremu in učinkovitemu ukrepanju štaba CZ Agis GD Zamušani.

To pot je bila le vaja. Če bi šlo zares ne bi bilo nič drugače. Vsi zaposleni in vsak posameznik v TOZD VZMETARNA se zavedajo odgovornosti ob takšnih in podobnih nesrečah. Dobro vedo, da je vsaka sekunda pomembna in, da se mora rešiti vse kar se rešiti da. To so na vaji poskušali. Zagotovimo lahko, da jim je tudi uspelo.

Maks Menoni

Naučimo se plavati

Plavalni klub Ptujске toplice ponovno organizira tečaje plavanja po sindikalnih organizacijah. Statistika kaže, da je v SR Sloveniji število smrtnih primerov zaradi utopitve na drugem mestu, takoj za prometnimi nesrečami.

V Ptujški občini je veliko število neplavalcev, vendar se zlasti starejši za plavalni tečaj ne odločajo, predvsem zato, ker pred okolico nočejo priznati, da ne poznajo te življenjsko pomembne veščine.

Mnenja smo, da se bodo ljudje lažje odločali za učenje plavanja v okviru sindikalne organizacije, saj se tu med seboj dobro poznajo in tudi prihod na bazen bo tako lažje organizirati.

Pripominjamo tudi, da je plavanje pomembno v našem konceptu splošne ljudske in družbene samozaščite.

Plavalne tečaje vodijo vaditelji in trenerji plavanja z dolgoletnimi izkušnjami.

V primeru, da se tečajnik ne nauči plavati, se mu stroški tečaja povrnejo.

Cena tečaja znaša 500,— din po osebi (otročji 400.—) ; v ceno ni vračunana vstopnina v bazen.

Tečaj traja 20 šolskih ur, po dve uri dnevno, razen sobote in nedelje.

Zainteresirani za plavalni tečaj naj se prijavijo pri referentu za šport in rekreacijo Štefanu MURKU v SKS do vključno 16. 12. 1982. Izkoristimo ugodno priložnost.

Iz prakse sodišč združenega dela

Tokrat pod to našo stalno rubriko sicer ne objavljamo odločitve sodišča združenega dela z obrazložitvijo, ampak sestavek kdaj je delavec upravičen zavrniti delovni nalog?, ki je bil objavljen v časopisu Pravna praksa 4. 11. 1982, z namenom, da bi se izognili morebitnim disciplinskim postopkom v zvezi s tem.

Članek je zanimiv in menimo, da bo dosegel svoj namen.

KDAJ JE DELAVEC UPRAVIČEN ZAVRNITI DELOVNI NALOG?

Mag. Zvone Vodovnik

V mnogih samoupravnih splošnih aktih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, s katerimi se ureja odgovornost delavcev za delovne obveznosti, je mogoče najti določila, ki se nanašajo na obveznosti delavcev v zvezi z izvršitvijo delovnega naloga. Ureditev je navadno naslednja:

— delavec je dolžan izvršiti delovni nalog nadrejenega, ki ga ta odredi v okviru svoje pristojnosti;

— če delavec meni, da je konkretni delovni nalog nezakonit akt, da nasprotuje družbenim interesom oziroma interesom temeljne organizacije, mora na to opozoriti nalogodajalca; ponovni pismeni nalog mora delavec izvršiti, o izvršitvi pa obvesti delavski svet z zahtevo, da o tem razpravlja;

— delavec se mora upreti izvršitvi tudi ponovnega pismenega naloga, če bi njegova izvršitev pomenila kaznivo dejanje ali hujšo kršitev delovne obveznosti, vendar mora o tem takoj obvestiti delavski svet temeljne organizacije; če izvrši takšen delovni nalog, je odgovoren skupaj z nadrejenim delavcem, ki je izdal takšen delovni nalog.

Ob takšni samoupravni ureditvi je potrebno preveriti, ali so omenjena določila v skladu z veljavno zakonodajo oziroma ali so dovolj konkretna glede na dejstvo, da v zvezi s to problematiko v organizacijah često prihaja do nesoglasij.

1. Delovni nalog je pojem, ki ga delovno-pravna zakonodaja ne uporablja. V praksi pa se z njim označuje akt pristojnega delavca, s katerim se zagotavlja vodenje čitev konkretnih del oziroma nadelovnega procesa. Gre za določilo posameznim delavcem, ki se odredjajo dnevno ali v daljših časovnih razmakih. V smislu določil 513. člena in 4. odst. 515. člena ZJD je to funkcijo po samem zakonu upravičen in dolžan opravljati nosilec poslovodne funkcije v samoupravni organizaciji oziroma skupnosti. Potrebe organizacije združenega dela, zlasti v večjih organizacijskih sistemih pogosto zahtevajo, da se določanje vsakodnevnih del oziroma nalog posameznim delavcem zaupa tudi drugim delavcem (vodji delovne enote in podobno). Pristojnost teh delavcev mora biti opredeljena v določilih samoupravnega splošnega akta o razvidu del oziroma naloga.

2. Poslovodni organ oziroma pooblaščen delavec lahko delavcu naloži opravljanje konkretnih del oziroma nalog le v okvirih del oziroma nalog, za opravljanje katerih je delavec sklenil delovno razmerje oziroma na katere je bil pravno veljavno razporejen

med trajanjem delovnega razmerja.

3. Delavec ni dolžan opraviti dela oziroma naloge, ki mu je bila naložena izven okvirov, označenih v točki 2. Vendar pa je dolžan opraviti tudi takšno delo oziroma nalogo, kadar njeno izvršitev terjajo izjemne razmere v organizaciji oziroma skupnosti. Delavcu je mogoče naložiti dolžnost opravljanja takšnih del oziroma nalog le v primerih in pod pogoji, ki jih določa 185. člen ZDR. Tedaj namreč ne gre za delovni nalog, temveč z zakonom urejeno izjemno začasno razporeditev delavca. Sklep o takšni razporeditvi je potrebno v določenem roku predložiti pristojnemu organu v presojo. Če se ugotovi, da je pristojni delavec, ki ga je izdal, s tem prekoračil svoja pooblastila, je s tem storil hujšo kršitev delovne obveznosti.

4. Če bi izvršitev del oziroma nalog, ki so delavcu kakor koli naložene pomenila izvršitev kaznivega dejanja, gospodarskega prestopka, prekrška ali kršitev delovne obveznosti, jih delavec ni dolžan oziroma ne sme opraviti. Če jih izvrši, ga utegnejo zadeti sankcije po pravih kaznovalnega prava, v določenih primerih pa te sankcije zadenejo le odgovorno osebo samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

5. Če delavec meni, da je delovni nalog, s katerim se mu naloži izvršitev del oziroma nalog, ki sicer spadajo v njegov delokrog, protipraven, oziroma da ni v skladu z interesi samoupravne organizacije oziroma skupnosti ali interesih družbene skupnosti, je dolžan naložena dela oziroma naloge izvršiti (razen v primerih, ki so označeni v prejšnjih točkah). Vendar pa ima delavec kot vsak občan po ustavi pravico in dolžnost sodelovati pri družbeni samozaščiti in v zvezi s tem pravico, da svoje mnenje posreduje organom, ki so v samoupravni organizaciji oziroma skupnosti dolžni bdeti nad zakonitostjo, pa tudi drugim organom izven samoupravne organizacije oziroma skupnosti. Opredelitev dolžnosti delavca v samoupravnem splošnem aktu, da v primeru nedopustno odredjene delovne naloge o tem obvesti pristojni organ, je mogoče označiti tudi kot normiranje enega izmed načinov samoupravne delavske kontrole v samoupravni organizaciji oziroma skupnosti. Določila 2. odst. 551. lavci uresničujejo samoupravno člena ZJD namreč pravijo, da delavsko kontrola na način, ki ga določa statut, samoupravni sporazum in drug samoupravni splošni akt samoupravne organizacije oziroma skupnosti, torej je to lahko tudi pravilnik o odgovornosti za delovne obveznosti.

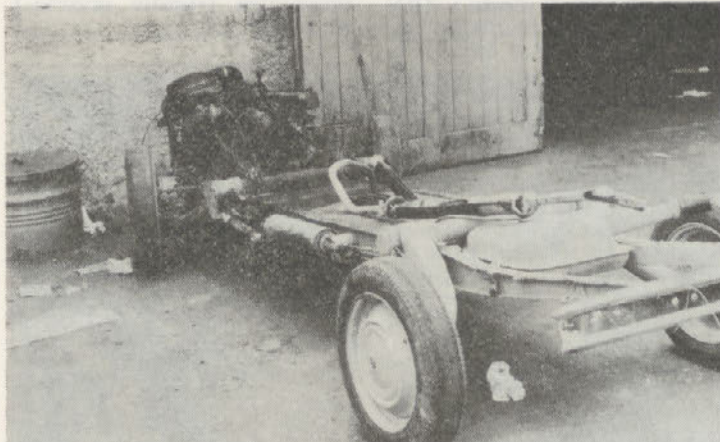
Službene avtomobile uporabljajmo le v nujnih primerih

Temu, kar se sedaj dogaja na področju energije eni pravijo energetski šok. In dejansko je tako. Po dolgih letih cenene energije, ko smo dobesedno razmetavali z njo, nas je šokiralo dejstvo, da se je energija znatno podražila. Predvsem nas je prizadelo skokovito naraščanje cen nafte na svetovnem tržišču. Po letih izobilja in nizkih cen naftnih derivatov smo se znašli pred dejstvom, da je cena goriv skoraj glavna postavka pri naših udobnih pa tudi nepotrebnih voznjeh z avtomobili. Marsikdo je že spoznal, da bo moral krepko seči v žep če se bo še naprej obnašal tako kot pred leti, ko ni minil vikend, da se nismo nekam peljali, zato naši jekleni konjički zadnje čase vse več počivajo.

Tu ge za naša službena vozila, ki se v več primerih uporabljajo za vožnje tam, kjer so na razpolago javna prevozna sredstva. Dobivam občutek, da je nekaterim težko sestiti na avtobus ali vlak in se odpeljati do naših poslovnih partnerjev, celo še več, najbrž je nekaterim uporabnikom službenih vozil celo izpod časti potovati z javnimi prevozi.

ljenega goriva v letu 1981 in za 10 mesecev v letu 1982.

V letu 1981 je bilo prevoženih 124.718 km, potrošenega goriva 12.032,90 litrov, kar znaša približno 1.496.616 dinarjev. V letu 1982 do oktobra meseca je bilo prevoženih 78.275 km in potrošenega 7.270,55 l goriva. Vrednost prevoženih km znaša cca 939.300 dinarjev. Tu moramo dodati še dnevnice in nad-

S takšnimi avtomobili bi bili vsaj pozimi »prisiljeni« varčevati z gorivom

Sedaj v kriznem času z energijo — gorivom prihajajo predlogi, da bi se službena vozila uporabljala brez službenih šoferjev. To je po eni strani dobro, saj ni potrebno plačevati šoferjev, toda na vozilih se odraža negativno. Vozilo se vrača s potovanj v slabem stanju celo brez zadostne količine olja. Vsakdo, ki ima količkanj znanja o avtomobilih lahko ve, kakšna škoda lahko nastane. Vprašamo se kdo bo skrbel za vzdrževanje avtomobilov?

Po podatkih, ki so na razpolago lahko vidimo koliko je bilo prevoženih kilometrov in porab-

ure, prišteti je potrebno še popravilo avtomobilov.

Iz gornjih podatkov vidimo, da je postala vožnja s službenimi vozili že skoraj luksuz.

Dogovoriti se bo potrebno, da se bodo službeni avtomobili uporabljali res samo v nujnih primerih in da bo vozilo polno zasedeno.

Smatram, da je sedaj čas da dojamemo potrebe po čim večjem varčevanju z gorivom, s tem bomo prispevali velik delež k izboljšanju gospodarskega položaja DO in družbe v celoti.
F. V.

OBVESTILO

Ljubitelje rekreacije obveščamo, da je organizirana rekreacija v okviru TVD Partizan vsako nedeljo od 9. do 13. ure in vsak torek od 20.30 do 22. ure v športni dvorani Mladika. Pridite, sprostiti se boste in boljše se boste počutili.

Košarkarje pa obveščamo, da bo organizirana občinska rekreacijska liga.

Štefan MURKO

FILMSKI SPORED MESTNEGA KINA PTUJ ZA MESEC DECEMBER 1982

1. XII. 1982 »ŽREBEC« — angleški barvni erotični film, ob 18. in 20. uri
2. XII. 1982 »SLIVOV SOK« — domača barvna komedija, ob 18. in 20. uri
- od 3. do 5. XII. »NEBEŠKA VRATA« — ameriški barvni zgodovinski spektakel. Zaradi izredne dolžine filma bodo predstave ob 17. in 20. uri. V nedeljo ob 10. uri bo matineja ameriškega barvnega risanege filma — »SNEGULJČICA IN SEDEM PALČKOV«
7. in 8. XII. »POGUMNI ZMAJ« — hongkongski barvni kung fu film, ob 18. in 20. uri.
9. in 10. XII. »MAŠČEVALČEVA PRISEGA« — angleški barvni film, ob 18. in 20. uri
11. in 12. XII. »BRUBAKER« — ameriški barvni akcijski film, ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo ob 10. uri bo matineja ameriškega barvnega risanege filma — »NORE DIRKE TOMA IN JERRYJA«
14. in 15. XII. »POBESNELI MAKS« — avstralski barvni akcijski film, ob 18. in 20. uri.
16. in 17. XII. »DOŽIVLJAJI PRIVATNEGA DETEKTIVA« — angleška barvna komedija, ob 18. in 20. uri.
18. in 19. XII. »SONČNI ZAHOD« — domači barvni film, ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo ob 10. uri bo matineja poljskega barvnega risanege filma — »VELIKO POTOVANJE LOLEKA IN BOLEKA«
21. XII. »VELIKA PRVA DIVIZIJA« — ameriški barvni vojni film, ob 18. in 20. uri.
22. in 23. XII. »MOŠKE JE SPOLNO ZLORABITI NEMOGOČE« — finski barvni film, ob 18. in 20. uri.
- od 24. do 26. XII. »POŠTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT« — ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo ob 10. uri bo matineja japonskega barvnega risanege filma — »MAČEK NA DIVJEM ZAHODU«
- od 28. do 29. XII. »DUH V POSTELJI« — italijanska barvna erotična komedija. V torek ob 18. in 20. uri. V sredo ob 18. uri

„Vesela telefoniada“

— Dober dan gospa Korenčkova! Kako ste kaj? Ali že veste...

— Halo! Halo! Da li bih mogao dobiti druga Čučeka? Znete.

— ... da imajo pri Merkurju razprodajo zimskih plaščev?

— Kaj ne poveš Pepca! A res? Tako zdaj bom skočila tja in...

— ... Molim vas lepo, dajte mi druga Čučeka! Halo! Halo! PIIIIIP! PIIIIIP!

— Pepca! Pepca! A se čujeva? Veš, nekaj prekinja. Oh ta naša centrala...

— Prosim! Nabava tukaj. Koga želite?

— Kakšna nabava presneto. Odložite vendar slušalko! Pepca, a si moreš misliti? Neki bedak se meša v najin pogovor... PIIIIIP!

— Jesam li dobio druga Čučeka! Zovem več nedelju dana iz Beograda. Avtobusi mi stoje više od mesec dana, pa bi zbog toga pod hitno... PIIIIIP!

— Oprostite vendar, ampak povedal sem vam že, da ste dobili nabavo. Ivančič Martin pri telefonu.

— Ne shvačam ali malo prije čuo sam jednu drugaricu... PIIIIIP!

— Oh Korenčkova, res ne vem kaj je s temi telefoni? Kje sva že ostali? A ja... veš, včeraj sem bila pri Merkurju in ti zimski plašči, ki so v razprodaji so čisto poceni; skoraj zastoj. Stanejo pa...

— ... Šta je sad ovo? Kakvi zimski plašči? Ljudi, zaboga, pa ja tražim kočione agregate za zadnje točkove AS 3500 i sad najzad molim vas lepo, kažite mi...

— ... če pridem na kavo? Oh, seveda Pepca. Upam, da bova potem lahko v miru poklepetali in ti mi boš povedala, če je...

— ... ing. Čuček morda na dopustu. Nabava vam tukaj res ne more prav nič pomagati. Lahko pa še poizkusite poklicati tov. Zupaniča, interno 474.

— Ne mogu, da verujem. Čitav sat već gubim zbog vas i sad još jednom da pokušam dobiti nekog trećeg. Prokletu, čovek da poludi! Idite vi svi skupa i vaši kočionj agregati...

— ... na malico, potem pa pridem k tebi. Adijo Pepca!

B. R.

